

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om statsandel för kommunal basservice.

Förslaget innebär att statsandelsprocenten för kommunal basservice sänks till 25,42 år 2015, varvid kommunernas självfinansieringsandel blir 74,58 procent.

Ändringen av statsandelsprocenten beaktar ett avdrag på 2,88 procentenheter som hänför sig till den statsandelsreform som träder i kraft vid ingången av 2105, där fokus flyttas från utjämning av skillnaderna i kostnader och behov till utjämning av inkomster. Som avdrag beaktas också 0,73 procentenheter i anknytning till statsandelsnedskärningen, 0,64 procentenheter i anknytning till översynen av yrkeshögskolornas finansiering, 0,16 procentenheter i anknytning till inbesparingen motsvarande höjningen av social- och hälsovårdens klientavgifter, 0,08 procentenheter i anknytning till att höjningen av statsandelen enligt prövning utgår och 0,02 procentenheter i anknytning till att staten övertar ansvaret för skyddshemsverksamheten.

I ändringen av statsandelsprocenten har som ökning beaktats 0,27 procentenheter i anknytning till ökningen av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten så, att intäkterna från avfallsskatten i stället för intäkter per invånare blir en del av statsandelssystemet, 0,05 procentenheter i anknytning till genomförandet av lagen om stödande av den äldre befolkningens funk-

tionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (äldreomsorgslagen) så, att statsandelen blir 54,3 procent. Som tillägg har dessutom beaktats 0,04 procentenheter som hänför sig till genomförande i övrigt av nya och mer omfattande uppgifter så, att statsandelen blir 50 procent.

Utifrån programmet för statsminister Stubbs regering ska statsandelen för nya och mer omfattande uppgifter bli 100 procent av de kalkylerade kostnaderna, om inte statsandelsåliggandena minskas i motsvarande omfattning.

Kommunerna övertar ansvaret för finansieringen av arbetsmarknadsstöd från ingången av 2015, och av den kostnadsökning detta medför ska kommunerna enligt förslaget kompenseras för en del inom statsandelssystemet. Reformens nettoeffekt på kommunernas ekonomi ska vara lika stor för alla kommuner.

Enligt förslaget ska vidare statsandelen för basservice ökas med 15,31 euro per invånare i enlighet med den nettominskning på totalt 83 miljoner euro av kommunal- och fastighetsskatten som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
MOTIVERING	3
1 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET	3
1.1 Höjningen av statsandelen enligt prövning	3
1.2 Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen	3
1.3 Tidsbegränsade minskningar och ökningsar av statsandelen	3
1.4 Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel	3
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
3.1 Ekonomiska konsekvenser	5
Lagens tillämpningsområde – nya och mer omfattande uppgifter	5
Förslag som gäller genomförande av det strukturpolitiska programmet	5
Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen	5
Ökning motsvarande intäkterna från avfallsskatten	6
Tidsbegränsade minskningar och ökningsar av statsandelen	6
Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel	7
3.2 Konsekvenser för kommunerna	8
3.3 Konsekvenser för myndigheterna	8
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
2 IKRAFTTRÄDANDE	11
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	11
LAGFÖRSLAG	15
Lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice	15
BILAGA	17
PARALLELLTEXT	17
Lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice	17

MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

I 1 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) anges de statsandelsåligganden för vars driftskostnader kommunerna beviljas statsandel enligt lag. Åliggandena räknas upp i form av laghänvisningar. Inga ändringar föreslås i förteckningen över de åligganden vars driftskostnader berättigar till statsandel.

1.1 Höjningen av statsandelen enligt prövning

En kommuns statsandel kan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga kommunalekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Ett villkor för att höjningen ska kunna beviljas är att kommunen har antagit en plan för att balansera sin ekonomi.

1.2 Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

Åren 2003—2009 kompenseras skatteförluster via statsandelssystemet genom en höjning av statsandelsprocenten för social- och hälsovården. Kommunvis var höjningen av statsandelarna lika stor per invånare. Under 2010—2014 har skattebortfallet kompensats genom att höja statsandelen för kommunal basservice per invånare. Ändringarna har ändå gjorts så att ingen kommun får ändrade inkomster till följd av ändringar av beskattningsgrunderna. Ändringarna har jämnats ut mellan kommunerna.

1.3 Tidsbegränsade minskningar och ökning av statsandelen

I 36 § i lagen om statsandel för kommunal basservice finns bestämmelser om tidsbegränsade minskningar och ökning av statsandelen till kommunerna. Enligt dess 1 mom. ska det för finansiering av statens och kommunernas projekt för utveckling av informationsteknik under 2014—2018 årligen dras

av 1,06 euro per invånare, dvs. 5,8 miljoner euro, från statsandelen för kommunal basservice. Staten och kommunerna har bidragit med hälften var för att finansiera utvecklingsprojekten.

I 36 § 5 mom. finns bestämmelser om avdrag från statsandelen för kommunal basservice 2014 av 0,28 euro per invånare för anslutning av datasystemet för kommunernas räddningsväsende och den prehospitala akut-sjukvården till säkerhetsnätet. Enligt 6 mom. avdras år 2014 totalt 0,53 euro per invånare från statsandelen för finansiering av systemet för antagning av studerande.

1.4 Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

År 2014 fördelas kommunernas kalkylerade kostnader för statsandelsåligganden och bestämningsgrunderna på så sätt att kommunernas statsandel är 29,57 procent och kommunernas självfinansieringsandel 70,43 procent. Statsandelsprocenten anger kostnadsfördelningen mellan stat och kommun i finansieringen av basservicen i hela landet, dvs. inte den statsandelsprocent som en enskild kommun får. Den kommunala självfinansieringen per invånare är lika stor för alla kommuner.

Från och med 2010 är statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden 50 procent av de kalkylerade kostnaderna för uppgifterna i fråga. Statsandelen för de nya och mer omfattande uppgifterna enligt lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) är 54,3 procent av de kalkylerade kostnaderna.

Enligt 57 § 1 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice beaktas en förändring i omfattningen eller arten av statsandelsåliggandena, om den följer av en lag eller förordning som gäller statsandelsåliggandet i fråga, av sådana föreskrifter från en statlig myndighet som grundar sig på lag eller förordning eller av statsbudgeten.

Utifrån rambesluten våren 2012 och 2013 minskas statsandelen för kommunal basservice som en del av uppbalanseringen av

statsfinanserna så, att dess sänkande inverkan på statens utgifter 2015 ökar med 188 miljoner euro.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Enligt förslaget ska kommunernas statsandelsprocent sänkas med 4,15 procentenheter och procenten 2015 vara 25,42. På motsvarande sätt ska kommunernas självfinansieringsandel vara 74,58 procent av de kalkylerade kostnaderna för statsandelsåliggandena. I statsandelsprocenten beaktas verkningarna av det som beslutades i samband med statsandelsreformen och effekterna av nya och mer omfattande uppgifter.

I fördelningen mellan statsandelsprocenten och kommunernas självfinansieringsandel har följande ändringar beaktats:

1) avdrag på 2,88 procentenheter i anknytning till den statsandelsreform som träder i kraft vid ingången av 2015 och där en systemintern övergång görs till utjämning av statsandelen utifrån skatteinkomster

2) avdrag på 0,73 procentenheter till statsandelsnedskärningen för att balansera upp statsfinanserna

3) avdrag på 0,64 procentenheter i anknytning till den reformerade finansieringen av yrkeshögskolorna som överföring till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

4) avdrag på 0,16 procentenheter i anknytning till en nedskärning av statsandelen som motsvarar höjningen av klientavgifterna inom social- och hälsovården

5) avdrag på 0,08 procentenheter i anknytning till att höjningen av statsandelen enligt prövning utgår och att anslaget på 20 miljoner euro dras av från statsandelen för basservice

6) avdrag på 0,02 procentenheter i anknytning till statsandelsminskningen till följd av att staten övertar ansvaret för skyddshemsverksamheten

7) ökning på 0,27 procentenheter i anknytning till ökningen av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten

8) ökning på 0,05 procentenheter i anknytning till statsandelsökningen till följd av ge-

nomförandet av äldreomsorgslagen (statsandelsprocenten är 54,3)

9) ökning på 0,04 procentenheter som hänför sig till andra författningsändringar där statsandelsprocenten är 50.

De ändringar som 2015 görs i grunderna för kommunalskatten och fastighetsskatten ska enligt förslaget beaktas i statsandelen för basservice. Kommunerna skatteintäkter kommer att minska med 83 miljoner euro netto, och detta ska kompenseras genom att statsandelen för basservice ökas med 15,31 euro per invånare. Eftersom förändringarna i kommunalskatt och fastighetsskatt varierar från kommun till kommun kommer förändringarna att jämnas ut mellan kommunerna så, att ingen kommun får förändrade inkomster. Med andra ord fortsätter tidigare praxis.

I enlighet med rambeslutet för 2015—2018 föreslås det att höjningen av statsandelen enligt prövning upphör 2015. I anslagsdimensioneringen ska enligt förslaget beaktas en minskning på 20 miljoner euro.

Till statsandelen för kommunal basservice lades 2014 till ett belopp på 70 miljoner euro motsvarande intäkterna från avfallsskatten, och det ska betalas till kommunerna som ett jämnstort belopp på 12,97 euro per invånare. Enligt regeringens rambeslut från mars 2014 ska intäkterna från avfallsskatten från och med 2015 överföras från intäkterna per invånare till statsandelssystemet och där beaktas som en höjning av statsandelsprocenten.

Social- och hälsovårdens klientavgifter ska höjas så att beloppet inplutna avgifter stiger med 40 miljoner euro. Ett motsvarande avdrag görs i statsandelen för kommunal basservice 2014. Det sker genom att statsandelsprocenten sänks med 0,16 procentenheter.

I dimensioneringen av statsandelen måste dessutom beaktas övriga förändringar som följer av rambeslutet för 2015—2018, såsom indexhöjningen av statsandelarna, förändringar i invånarantal och överföringen av statsunderstödet för anläggning av läroanstalter och understödet för reparation av skolbyggnader till statsandelen för basservice och andra författningsändringar. De avsedda författningsändringarna gäller propositioner som enligt avsikt ska lämnas i anslutning till statsbudgeten, dvs. propositioner med förslag till lag om ändring av socialvårdslagen

(710/1982), av lagen om barndagvård (36/1973) och av lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Enligt programmet för statsminister Alexander Stubbs regering ska regeringen avhålla sig från att ge kommunerna nya uppgifter och förpliktelser som ökar kommunernas utgifter utan att samtidigt besluta om att gallra i uppgifter och förpliktelser av motsvarande storlek eller om finansiering av de nya uppgifterna och förpliktelserna till fullt belopp. Denna princip ska tillämpas på projekt som är nya i förhållande till rambeslutet våren 2013. I anknytning till detta föreslås det att 55 § 2 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice ändras så att statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden som genomförs efter 2013 års rambeslut är 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för uppgifterna i fråga, om inte statsandelsåliggandena minskas i motsvarande utsträckning.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Lagens tillämpningsområde – nya och mer omfattande uppgifter

Höjningen av statsandelsprocenten med 0,05 procentenheter hänger samman med genomförandet 2015 av de nya och mer omfattande uppgifter som följer av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre så att statsandelen för dessa uppgifter är 54,3 procent. Därför höjs statsandelen för basservice 2015 i anknytning till de ändrade åliggandena med 27,5 miljoner euro, vilket har beaktats i regeringens rambeslut för 2015—2018.

Andra nya och mer omfattande statsandelsåligganden hänger samman med ändringar i socialvårdslagen. Statsandelen för nya och mer omfattande åligganden är 50 procent av de kalkylerade kostnaderna. Totalt är den höjning av statsandelsprocenten som följer

av de nämnda lagarna sammanlagt 0,04 procentenheter och effekten i euro på statsandelsbeloppet 19,6 miljoner euro.

Förslag som gäller genomförande av det strukturpolitiska programmet

Det strukturpolitiska programmet kommer att medföra förslag som påverkar beloppet av statsandelen för basservice. Staten övertar skyddshemsverksamheten, sparåtgärder vidtas i fråga om tandvården för vuxna, den subjektiva rätten till dagvård begränsas och läropliktsbestämmelserna ändras. Dessa förändringar kommer att minska statsandelen med 10,998 miljoner euro netto.

Från ingången av 2015 överförs 50 procent av finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet på kommunerna efter 300 arbetslöshetsdagar och 70 procent efter 1 000 arbetslöshetsdagar. Kommunernas kostnader uppskattas öka med 160 miljoner euro. Staten betalar kommunerna 75 miljoner euro i kompensation för den uppskattade kostnadsökningen genom att höja kommunernas utdelning av samfundsskatt. Eftersom samfundsskattens fördelning mellan de enskilda kommunerna inte stämmer överens med deras kostnader för tilläggsskyldigheten, ska statsandelen för kommunal basservice vad gäller beloppet på 75 miljoner euro ökas eller minskas kommunvis med differensen mellan kostnadsandelen och samfundsskatten.

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

De ändringar av beskattningsgrunder som görs i skattelagstiftningen kommer att leda till att kommunerna får 83 miljoner euro mindre i intäkter från kommunalskatten. Därför föreslås det att statsandelen för basservice på motsvarande sätt ska ökas med 15,31 euro per invånare. Kalkylerna bygger på antagandet att kommunernas genomsnittliga inkomstskattesats kommer att ligga på 2014 års nivå.

Ändringarna i intäkterna från kommunalskatten i nettovärde består av de poster som specificeras i tabellen nedan.

Hur ändringarna i beskattningsgrunderna påverkar intäkterna från kommunalskatt och fastighetsskatt på årsnivå 2015 (mn euro):

Höjning av arbetsinkomstavrdraget	-38
Höjning av grundavrdraget	-39
Utvidgat pensionsinkomstavrdrag vid kommunalbeskattningen	-61
Barnavrdraget	-54
Avdraget för arbetsresa: minskning 2015 och översyn 2016–	+28
Begränsning av ränteavrdraget för bostadslån med 5 %-enheter till 50 %	+10
Ytterligare begränsning av ränteavrdraget för bostadslån med 5 %-enheter	+10
Slopät ränteavrdrag för studielån	+4,5
Utdelning som beskattas som förvärvsinkomst: skattepliktiga upp till 75 %	+11
Förlängd giltighetstid för lagen om källskatt för löntagare från utlandet	-0,5
Höjd övre och nedre gräns för den allmänna fastighetsskatten med 0,2 %-enheter	+31
Höjd övre och nedre gräns för fastighetsskatteen för byggnader som används för stadigvarande boende med 0,05 %-enheter	+17
Kommunernas andel av inflationsjusteringen av statens inkomstskatteskala riktad till kommunerna	-18
Totalt	-83

Eftersom de kommunvisa ändringarna i kommunalskatten och fastighetsskatten varierar, utjämnas ändringarna mellan kommunerna så att ingen kommun får ändrade inkomster till följd av de ändrade beskattningsgrunderna.

Ökning motsvarande intäkterna från avfallsskatten

I rambeslutet våren 2014 fastställdes ökningen av statsandelen för basservice motsvarande intäkterna från avfallsskatten permanent till 70 miljoner euro. I ändringen av statsandelsprocenten beaktas 0,27 procentenheter som tillägg. Samtidigt föreslås det att 35 a § ska upphävas. Där bestäms en särskild ökning av statsandelen per invånare utifrån intäkterna från avfallsskatten. Ändringen påverkar inte anslagsdimensioneringen.

Tidsbegränsade minskningar och ökning av statsandelen

Enligt rambeslutet från mars 2014 ska staten och kommunerna liksom tidigare delta i finansieringen av gemensamma projekt för it-utveckling med en andel på 50 procent var

till och med 2018. Det föreslås att 36 § 1 mom. i lagen om statsandel för kommunal basservice ändras så att man för finansieringen av dessa projekt till och med 2018 årligen drar av 5,8 miljoner euro från statsandelen för basservice, dvs. 1,06 euro per invånare, i stället för det tidigare beloppet på 8,5 miljoner euro. Dessutom inbegriper budgetpropositionen ytterligare avdrag på 2 miljoner euro för finansiering av projekt för it-utveckling. Av detta ska enligt planerna hälften, 1 miljon euro, återbetalas till statsandelen för basservice. År 2015 ska statsandelen minskas med 4,8 miljoner euro för finansiering av sådana projekt, varvid avdraget per invånare blir 0,89 euro per invånare.

Nya tidsbegränsade minskningar som måste beaktas är finansieringen av övergångsarrangemangen inom den reform av statsandelssystemet som träder i kraft vid ingången av 2015. Avdraget som avser systemändringens kostnadsneutralitet är 27,022 miljoner euro och den finansiering som krävs för systemet för utjämning av privata utbildningsanordnares hemkommunsersättning är 1,626 miljoner euro.

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

I statsandelsprocenten beaktas regeringens rambeslut från våren 2012 och 2013, enligt vilka statsandelen för kommunal basservice som ett led i åtgärderna för att balansera statsfinanserna ska minskas med 188 miljoner euro jämfört med 2014. Detta ska genomföras genom en sänkning av statsandelsprocenten med 0,73 procentenheter.

De ovan beskrivna faktorer som inverkar höjande eller sänkande på statsandelsprocenten på grund av nya och mer omfattande statsandelsåligganden och överförda uppgif-

ter har beaktats när statsandelsprocenten bestämts. Dessutom påverkas procenten av besluten i samband med statsandelsreformen om att utjämnings utifrån skatteinkomster får ökad betydelse inom statsandelsystemet och av den nödvändiga finansieringen samt av överföringen till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde i anknytning till reformeringen av yrkeshögskolornas finansiering. Sammantaget sänker dessa statsandelsprocenten med 3,52 procentenheter.

De faktorer som inverkar på fastställandet av statsandelsprocenten består av följande specificerade ändringar:

Ändringar som inverkar på statsandelsprocenten i budgetpropositionen för 2015				
Bestämmelse/beslut	Kalkylerade kostnader +/- totalt mn €	Statsandelsprocent +/-, %-enheter	Förändring av statsandelen mn €	Kommunernas utgifter +/- mn €
1. Minskad statsandel	-	-0,73	- 188	-
2. Systemintern övergång till utjämnings utifrån skatteinkomster i anknytning till statsandelsreformen	- 741	-2,88	- 741	-
3. Överföring till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde i samband med reformeringen av yrkeshögskolornas finansiering	-	-0,64	-164	-
4. Avdrag från statsandelen motsvarande ökade inkomster av klientavgifterna	-	-0,16	-40	-
5. Höjningen av statsandelen enligt prövning utgår	-	-0,08	-20	-
6. Avdrag när staten övertar skyddshemsverksamheten	-	-0,02	-4	-8
7. Ökning motsvarande intäkterna från avfallsskatten	-	+0,27	+70	-
8. Genomförande av äldreomsorgslagen, statsandelsprocent: 54,3 %	+50,2	+0,05	+27,5	+50,2
9. Andra ändrade åligganden	+38,8	+0,04	+19,4	+38,8
Ändringarna totalt		-4,15		

Vissa av de ändringar av statsandelen som presenteras i tabellen ovan beror delvis på att de kalkylerade kostnaderna ökat och delvis

på statsandelsprocenten för nya och mer omfattande uppgifter med stöd av 55 § 2 och 3 mom. är högre än statsandelsprocenten en-

ligt 55 § 1 mom. för de s.k. gamla statsandelsåliggandena.

Utöver de ändringar som inverkar på fastställandet av statsandelsprocenten orsakar den gällande lagstiftningen och rambesluten

flera förändringar i dimensioneringen av anslaget under momentet för statsandelar för kommunal basservice. Följande övriga ändringar påverkar dimensioneringen i budgetpropositionen för 2015:

Förändring	Statsandel, mn euro
Sparåtgärder som gäller tandvården för vuxna	-0,9
Reform av yrkeshögskolornas finansiering (överföring till moment 29.40.55)	-163,7
Förändringar i invånarantal och bestämningsfaktorer	+59,9
Återbäring av underhållsstöd som drivits in	-7,0
Indexhöjning	+42,5
Pengar för reparation av skolbyggnader	-12,1
Den behovsprövade höjning av den kommunala statsandelen utgår	-20,0
Barnskyddslagen	+5,4
Övriga förändringar	-0,8
Systemet för antagning av studerande (överföring till moment 29.01.02)	-0,8
Statsandel för läroanstaltens anläggningskostnader (överföring från moment 29.10.34)	+42,1
Lagen om elev- och studerandevård	+4,7
Överföring från moment 28.90.20	+3,8
Avdrag som hänför sig till större inkomster från social- och hälsovårdens klientavgifter	-40,0
Begränsning av den subjektiva rätten till dagvård	-6,0
Skyddshemsverksamhet (överföring till moment 33.60.52)	-4,0
Strängare villkor för undervisningen i religion eller livsåskådningskunskap	-0,1
Minskad statsandel	-188,0
Ändringar av beskattningsgrunder	-83,0
Aldreomsorgslagen	+27,5

3.2 Konsekvenser för kommunerna

Statsandelarna minskar, men kommunernas uppgifter minskar inte på annat sätt än genom de ändrade uppgifterna enligt det strukturpolitiska programmet. Kommunerna blir tvungna att anpassa sin verksamhet till följd av de minskande statsandelarna. Detta innebär att kommunernas driftsekonomi stramas åt och att det uppstår ett tryck att höja kommunalskatten. Effekten av de ändringar som föreslås för 2015 på kommunernas inkomstskattesats varierar mellan 0,16—0,56 procentenheter. Största delen av de ändringar

som inverkar sänkande på statsandelarna belastar emellertid inte kommunernas ekonomi direkt, utan avdragen är kostnadsneutrala mellan stat och kommun.

3.3 Konsekvenser för myndigheterna

Propositionen har inga direkta konsekvenser för myndigheternas verksamhet och organisation.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts av finansministeriets kommun- och regionsförvaltningsavdelning i samverkan med social- och hälsovårdsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet. Förhandlingar om propositionen har förts med Finlands Kommunförbund. Propositionen har behandlats i delegationen för kommunalekonomi och kommunalförvaltning.

5 Samband med andra propositioner

Dimensioneringen av anslaget för kommunal basservice hänger samman med en lag om ändring av socialvårdslagen, en lag om ändring av lagen om barndagvård, en ändring av lagen om grundläggande utbildning, en

lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt regeringens proposition till yrkeshögskolelagen (RP 26/2009).

Den statsandelsminskning som beror på ändringar av beskattningsgrunder hänför sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av fastighets-skattelagen och regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalen för 2015 och till lagar om ändring av vissa andra lagar.

Den lag som föreslås i denna proposition kan inte antas och stadfästas, om inte ovan nämnda lagar har antagits och blivit stadfästa.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

30 §. Höjning av statsandelen enligt prövning. I enlighet med rambeslutet för 2015—2018 föreslås det att höjningen av statsandelen enligt prövning utgår från ingången av 2015. Därför föreslås det att paragrafen om den behovsprövade höjningen ska upphävas.

34 a §. Utjämning för kostnadsökningen när finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet överförs. En ny 34 a § föreslås. Den avses innehålla bestämmelser om utjämning när kommunernas kostnader ökar till följd av att kommunerna övertar ansvaret för finansieringen av arbetsmarknadsstödet. Staten betalar kommunerna 75 miljoner euro i kompensation för den uppskattade kostnadsökningen för arbetsmarknadsstödet genom att höja utdelningen av samfundsskatt till kommunernas fördel med en procentandel som motsvarar detta belopp. Eftersom samfundsskattens fördelning mellan de enskilda kommunerna inte stämmer överens med deras kostnader för tilläggsskyldigheten, ska statsandelen för kommunal basservice vad gäller beloppet på 75 miljoner euro ökas eller minskas kommunvis med differensen mellan kostnadsandelen och samfundsskatten.

Reformens nettoeffekt på kommunernas ekonomi är jämnstor. Kommunernas kostnader beräknas öka med 160 miljoner euro.

35 §. Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen. Här föreslås en ändring som innebär att statsandelen till kommunerna ökas med 15,31 euro per invånare i enlighet med den minskning av skatteinkomsterna på 83 miljoner euro netto som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2015.

35 a §. Ökning av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten. Förslaget innebär att paragrafen om intäkter från avfallsskatten upphävs, eftersom dessa intäkter med början från 2015 föreslås bli en del av statsandelssystemet som beaktas i form av en höjning av statsandelsprocenten i stället för intäkter som betalas per invånare.

36 §. Tidsbegränsade minskningar och öknings av statsandelen till kommunerna. En-

ligt förslaget ska *1 mom.* ändras så att avdraget per invånare från statsandelen för finansiering av statens och kommunernas projekt för utveckling av informationsteknik ska göras till och med 2018, men dock så att beloppet minskar från nuvarande 1,58 euro till 0,89 euro per invånare. För finansiering av statens och kommunernas projekt för it-utveckling dras då under 2014—2018 årligen av 1,06 euro per invånare, dvs. 5,8 miljoner euro, från statsandelen för kommunal basservice. Samtidigt har det beslutats att nedskärningen av statsandelen för att finansiera kommunernas andel ska fortsätta till 2018. Staten och kommunerna har bidragit med hälften var för att finansiera utvecklingsprojektet. I statens budgetproposition föreslås det att finansieringen av it-utvecklingsprojekt ska minskas med ytterligare 2 miljoner euro, varav kommunernas andel är 50 procent. För 2015 föreslås avdraget från statsandelen för kommunal basservice vara 0,89 euro per invånare.

Enligt förslaget ska *5 mom.* upphävas, eftersom det avdrag per invånare från statsandelen som införts för anslutning av datasystemet för kommunernas räddningsväsende och den prehospitala akutsjukvården till säkerhetsnätet nu i stället föreslås bli beaktat vid anslagsdimensioneringen.

I 36 § *6 mom.* föreslås det en ändring som innebär att det avdrag per invånare från statsandelen för kommunal basservice som görs för att finansiera reformeringen av systemet för antagning av studerande 2015 minskas från 0,61 till 0,37 euro per invånare.

55 §. Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel. Det föreslås att *1 mom.* ändras så att kommunernas statsandelsprocent 2015 är 25,42 och kommunernas självfinansieringsandel samma år är 74,58 procent. Jämfört med 2014 kommer statsandelsprocenten då att minska med 4,15 procentenheter.

I statsandelsprocenten beaktas som avdrag 2,88 procentenheter i anknytning till att fokus i samband med reformeringen av statsandelssystemet flyttats från utjämning av skillnaderna i kostnader och behov till ut-

jämning av inkomsterna, 0,73 procentenheter i anknytning till statsandelsnedskärningen, 0,64 procentenheter i anknytning till den reformerade finansieringen av yrkeshögskolorna, 0,16 procentenheter i anknytning till motsvarande inbesparing när klientavgifterna inom social- och hälsovården höjs, 0,08 procentenheter i anknytning till att höjningen av statsandelen enligt prövning utgår. Dessutom har som avdrag beaktats 0,02 procentenheter i anknytning till att ansvaret för skyddshemsverksamheten överförs till staten. I ändringen av statsandelsprocenten har som ökning beaktats 0,27 procentenheter i anknytning till ökningen av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten så, att dessa intäkter inte hör till intäkterna per invånare utan omfattas av förfarandet med utjämning av statsandelar utifrån skatteinkomster, 0,05 procentenheter i anknytning till genomförandet av äldreomsorgslagen så, att statsandelen blir 54,3 procent. Som tillägg har dessutom beaktats 0,04 procentenheter i anknytning till genomförande i övrigt av nya och mer omfattande uppgifter så, att statsandelen blir 50 procent.

I 2 mom. föreslås en ändring som innebär att statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden blir 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för uppgifterna, om inte statsandelsåliggandena minskas i motsvarande utsträckning. Ändringen bygger på programmet för statsminister Alexander Stubbs regering, där det sägs att regeringen avhåller sig från att ge kommunerna nya uppgifter och förpliktelser som ökar kommunernas utgifter utan att samtidigt besluta om att gallra i uppgifter och förpliktelser av motsvarande storlek eller om finansiering av de nya uppgifterna och förpliktelserna till fullt belopp. Denna princip ska enligt planerna tillämpas på projekt som är nya i förhållande till rambeslutet våren 2013. Bestämmelsen ska inte tillämpas på 2015 års budget och de lagar som träder i kraft i anknytning till den.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2015.

Bestämmelserna i 55 § 2 mom. ska emellertid börja tillämpas först på de nya och mer

omfattande uppgifter som inträder efter den 1 januari 2015 och är nya i förhållande till rambeslutet våren 2013. Bestämmelsen ska inte tillämpas på 2015 års budget och de lagar som träder i kraft i anknytning till den.

Med avvikelse från inarbetad praxis föreslås det att lagen ska ha en bestämmelse om att åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft. Detta är nödvändigt för att statsrådets genomförordning ska kunna fastställa de grundpriser som avses i 54 § och utifrån dem beräkna statsandelen för kommunal basservice för varje kommun.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det föreslås att statsandelsprocenten för kommunal basservice ska sänkas med 4,15 procentenheter till 25,42 procent och att kommunernas självfinansieringsandel på motsvarande sätt ska höjas till 74,58 procent.

Det största avdraget på 2,88 procentenheter som påverkar statsandelsprocenten ingår i den reformering av statsandelssystemet som godkändes sommaren 2014 (676/2014). Då flyttades fokus från utjämning av skillnaderna i kostnader och behov till utjämning av inkomsterna. Grundlagsutskottet granskade då den aktuella propositionen (RP 38/2014 rd). I samma proposition ingick i bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna de nedskärningar i statsandelen som hade genomförts 2012—2014 och de nedskärningar som hade beslutats för 2015 liksom även reformeringen av yrkeshögskolefinansieringen. Avdraget på statsandelsprocenten till följd av 2015 års ytterligare nedskärningar av statsandelen är 0,73 procentenheter och yrkeshögskolereformens andel 0,64 procentenheter.

Utöver de nämnda avdragen, som grundlagsutskottet redan granskat, föreslås det att ett belopp på 48 miljoner euro dras av från statsandelen för kommunal basservice. Detta motsvarar ökningen av kommunernas klientavgifter för social- och hälsovård. Vidare föreslås ett avdrag på 48 miljoner euro som anknyter till höjningen av fastighetsskatten och ett avdrag på 20 miljoner euro som hänger samman med att höjningen av stats-

andelen enligt prövning slopas. Konsekvensberäkningarna beaktar dessutom den ytterligare nedskärning på 188 miljoner euro enligt 2013 års rambeslut som grundlagsutskottet redan behandlat.

Den reformering av statsandelssystemet som godkändes genom lag 676/2014 gällde inte en sänkning av statsandelsprocenten, utan den var neutral i fråga om kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. Däremot påverkar reformen de enskilda kommunerna på mycket olika sätt. I sitt utlåtande (GrUU 16/2014 rd) ansåg grundlagsutskottet att lagstiftaren har tämligen stort bedömningsutrymme när den beslutar om nedskärningar i statsandelssystemet, också när nedskärningarna har stor effekt på enskilda kommuners statsandel. Utskottet hänvisade till sin tidigare utlåtandepraxis (GrUU 34/2013 rd, s. 2/I, GrUU 30/2013 rd, s. 5/II, GrUU 12/2011 rd, s. 2/II, och GrUU 41/2010 rd, s. 5/I) där det understrukit att när kommunerna åläggs uppgifter ska det i enlighet med finansieringsprincipen också ses till att kommunerna har faktiska förutsättningar att klara av dem. Vidare slog utskottet på samma sätt som i tidigare utlåtanden (GrUU 50/2005 rd och GrUU 42/1998 rd) fast att kommunernas förutsättningar inte får försvagas på ett sätt som äventyrar deras möjligheter att självständigt bestämma över sin ekonomi och därigenom också om sin förvaltning.

Det finns ingen uttrycklig bestämmelse om finansieringsprincipen i grundlagen. Däremot ingår den i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse vars bestämmelser Finland har satt i kraft genom lag (1180/1991). Enligt artikel 9.2 i stadgan ska de lokala myndigheternas ekonomiska resurser motsvara de uppgifter som tilldelats dem i grundlag och annan lag. Finansieringsprincipen har också diskuterats i samband med propositionen om reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd) och i det betänkande som grundlagsutskottet lämnade med anledning av det. I dessa dokument anses det att när det föreskrivs om uppgifter ska man också sörja för att kommunerna har faktiska förutsättningar att sköta uppgifterna. Även grundlagsutskottet har betonat detta i flera utlåtanden (GrUU 30/2013 rd, GrUU 12/2011 rd och GrUU 41/2010 rd). Finansieringsprin-

cipen ska iakttas både nationellt och i de enskilda kommunerna. Principen hänför sig främst till kommunens rätt att självständigt besluta om sin egen ekonomi. Statsandelssystemet är det centrala instrumentet för att genomföra principen mellan stat och kommun.

Statsandelarna har inte i sig ansetts vara tryggade i grundlagen, men de bör granskas med avseende på hur de tryggar servicen i olika typer av kommuner och hur de följer den finansierings- och kostnadsmotsvarighetsprincip som grundlagsutskottet har lyft fram i sina utlåtanden. Utskottet har i flera utlåtanden (t.ex. GrUU 20/2004 rd, GrUU 18/2001 rd och GrUU 37/2000 rd) ansett att staten när det föreskrivs om nya uppgifter för kommunerna ska se till att kommunernas resurser är tillräckliga. En utgångspunkt är också att det ska bedömas hur finansieringsprincipen utfaller ur ett vidare perspektiv än genom en bedömning av de ekonomiska konsekvenserna i en enskild proposition från regeringen.

Grundlagsutskottet har två gånger (GrUU 12/2011 och GrUU 34/2013 rd) bedömt förslag om sänkt statsandelsprocent och höjd självfinansieringsandel för kommunerna under den tid den gällande lagen om statsandel för kommunal basservice varit i kraft. Utskottet har noterat att det förekommer stor variation i fråga om den andel skatteinkomsterna respektive statsandelarna utgör av kommunernas inkomster. Därför kan en sänkning av statsandelsprocenten i enskilda kommuner försvaga förmågan att ansvara för serviceåliggandena samt inskränka på den självständiga ekonomiska beslutanderätten och kommunens ansvarsområde rent allmänt. Vidare kan ökad skatteinkomst genom höjd inkomstskattesats leda till att variationen mellan kommunernas skattesatser ökar ytterligare. Skillnaden mellan den högsta och den lägsta skattesatsen har under de senaste årtiondena varierat mellan 4,00 och 5,57 procentenheter.

I båda utlåtandena drog utskottet ändå den slutsatsen att en sänkning av statsandelsprocenten inte i större utsträckning äventyrade kommunernas rätt enligt 121 § i grundlagen att självständigt besluta om sin ekonomi.

Problemet med finansieringsprincipen i ett konkret fall är det att även om principen har godkänts finns det inga gemensamt godkända bedömnings- och beräkningsmekanismer över hur principen genomförs eller inte genomförs. Inte heller grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis fastställt några konkreta värden eller gränser för när resurserna anses vara tillräckliga. Grundlagsutskottet konstaterar ändå i ett utlåtande (GrUU 12/2011 rd) att bedömningen av kommunernas faktiska möjligheter att tillhandahålla den service som ingår i deras uppgifter bör göras utifrån dels deras skatteinkomster och övriga inkomster, dels statsandelarna och skatteutjämnarna. I bedömningen ska man således beakta inte bara den lagstadgade basservicen, utan också finansieringens tillräcklighet för uppgifter som hör till kommunens allmänna verksamhetsområde.

Ett styrsystem för de offentliga finanserna, som regeringen fattat beslut om och som ska införas 2015, och ett tillhörande program för

kommunernas ekonomi kommer att reformera de bestämmelser som reglerar finansieringsförhållandet mellan stat och kommun. Det innehåller ett medelfristigt mål för den kommunala ekonomins finansiella ställning samt bindande beslut om de medel som ska balansera upp den kommunala ekonomin. I styrningen ingår bl.a. utgiftsbegränsning för den kommunala ekonomin. Syftet är att införa en övre gräns för planeringsperioden för de ändringar som statens åtgärder får orsaka den kommunala ekonomin.

Statsandelsbeloppet och systemets struktur påverkar i hög grad hur finansieringsprincipen genomförs dels i hela landet, dels i de enskilda kommunerna. I tabellen nedan presenteras verkningarna av de för 2015 föreslagna statsandelsavdragen landskapsvis och efter kommunstorlek. Tabellen visar nedskärningarnas kalkylerade effekt på kommunernas inkomstskattesats.

Den kalkylerade effekten av 2015 års statsandelsminskningar på skattesatsen landskapsvis och efter kommunstorlek (nedskärningarna totalt 296 mn € = 54,6 €/invånare)

	Invånare	Intäkt av en procentenhet skatt €/invånare	Statsandelsnedskärning/intäkt av en procentenhet skatt
Hela landet	5 422 604	170	0,32
Landskap:			
Nyland	1 585 473	210	0,26
Egentliga Finland	470 880	165	0,33
Satakunta	224 556	160	0,34
Egentliga Tavastland	175 481	163	0,34
Birkaland	500 166	165	0,33
Päijänne-Tavastland	202 424	155	0,35
Kymmenedalen	180 845	162	0,34
Södra Karelen	132 252	158	0,35
Södra Savolax	152 518	139	0,39
Norra Savolax	248 430	147	0,37
Norra Karelen	165 445	133	0,41
Mellersta Finland	275 320	146	0,37
Södra Österbotten	193 977	137	0,40
Österbotten	180 384	156	0,35
Mellersta Österbotten	68 677	143	0,38
Norra Österbotten	403 287	149	0,37
Kajanaland	79 975	138	0,40
Lapland	182 514	148	0,37

Efter kommunstorlek:

Under 6 000	486 184	128	0,43
6 000–10 000	429 267	144	0,38
10 001–20 000	674 754	149	0,37
20 001–40 000	841 546	172	0,32
40 001–100 000	968 658	165	0,33

De kommuner (10 st.) där nedskärningarna har minst respektive störts kalkylerad effekt på skattesatsen:

	Statsandelsnedskärning/intäkt av en procentenhet skatt
Hela landet	0,32
Grankulla	0,16
Esbo	0,22
Kyrkslätt	0,25
Helsingfors	0,25
Tusby	0,26
Sibbo	0,26
Birkala	0,27
Träskända	0,27
Vanda	0,27
Nurmijärvi	0,27
.	.
.	.
.	.
Multia	0,52
Siikainen	0,53
Rautavaara	0,54
Perho	0,54
Soini	0,54
Merijärvi	0,55
Kärsämäki	0,55
Kivijärvi	0,55
Kinnula	0,56
Rääkkylä	0,56

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) 30 och 35 a § samt 36 § 5 mom.,
 av dem 35 a § och 36 § 5 mom. sådana de lyder i lag 1188/2013,
ändras 35 §, 36 § 1 och 6 mom. samt 55 § 1 och 2 mom.,
 av dem 35 § och 36 § 1 och 6 mom. sådana de lyder i lag 1118/2013 och 55 § 1 mom. sådant det lyder i lag 676/2014, samt
fogas till lagen en ny 34 a § som följer:

34 a §

Utjämning för kostnadsökningen när finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet överförs

Statsandelen för kommunal basservice ökas eller minskas kommunvis med differensen mellan kostnadsandelen för arbetsmarknadsstödet och samfundsskatteintäkten. Till grund för kalkylerna ligger 2013 års uppgifter om beloppet på arbetsmarknadsstödet och 2014 års uppgifter om kommunernas utdelning av samfundsskatteinkomsterna.

Utjämningen av statsandelen för kommunal basservice beräknas så att dess effekter per invånare är lika stora för alla kommuner. När utjämningen beräknas beaktas ökningen av kostnaderna för arbetsmarknadsstöd och av samfundsskatten kommunvis.

35 §

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

Statsandelen till kommunerna ökas med 15,31 euro per invånare i enlighet med den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2015.

Om kommunens skatteinkomster minskar med mer än 15,31 euro per invånare efter den ökning av statsandelen som avses i 1 mom., ökas statsandelen för kommunal basservice

med det belopp som fås när 15,31 euro per invånare dras av från minskningen av skatteinkomsterna per invånare. Om kommunens skatteinkomster minskar med mindre än 15,31 euro per invånare, minskas kommunens statsandel med det belopp som fås när minskningen av kommunens skatteinkomster per invånare dras av från 15,31 euro. De sammanlagda årliga ökningarna och minskningarna av statsandelen ska vara lika stora på riksnivå. När ändringen av statsandelen för kommunal basservice beräknas tillämpas beskattningsuppgifterna för 2013 och skattesatsen för 2014 samt invånarantalet vid årskiftet 2013/2014.

36 §

Tidsbegränsade minskningar och ökningar av statsandelen till kommunerna

Under 2014—2018 dras från statsandelen för kommunal basservice årligen av 0,89 euro per invånare för finansiering av statens och kommunernas projekt för utveckling av informationsteknik.

År 2015 dras från statsandelen för kommunal basservice av 0,37 euro per invånare för finansiering av systemet för antagning av studerande.

55 §

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

Kommunens kalkylerade kostnader enligt 6—13 § fördelas på så sätt att kommunernas statsandel är 25,42 procent (*statsandelsprocent*) och kommunernas självfinansieringsandel 74,58 procent.

Statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden är 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för nya och mer omfattande åligganden, om inte åliggandena minskas i motsvarande utsträckning.

—————
—————

Denna lag träder i kraft den 20 .
På uppgifter som hör till denna lags tillämpningsområde och som följer av statsbudgeten för 2015 och lagar som anknyter till den tillämpas 55 § 2 mom. i dess lydelse vid lagens ikraftträdande.

På sådana ersättningar till kommunerna för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringarna i beskattningsgrunderna i beskattningen för 2010—2013 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Finansminister *Antti Rinne*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) 30 och 35 a § samt 36 § 5 mom.,
av dem 35 a § och 36 § 5 mom. sådana de lyder i lag 1188/2013,
ändras 35 §, 36 § 1 och 6 mom. samt 55 § 1 och 2 mom.,
av dem 35 § och 36 § 1 och 6 mom. sådana de lyder i lag 1118/2013 och 55 § 1 mom. sådant det lyder i lag 676/2014, samt
fogas till lagen en ny 34 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

30 §

Höjning av statsandelen enligt prövning

Höjning av statsandelen enligt prövning

En kommuns statsandel kan på ansökan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga kommunalekonomiska svårigheter är i behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer som påverkar behovet av ekonomiskt stöd beaktas också lokala särförhållanden.

Upphävs

Ett villkor för att höjning av statsandelen ska kunna beviljas är att kommunen har antagit en plan över åtgärder som ska vidtas för att balansera kommunens ekonomi. Planen ska bifogas ansökan om höjning av statsandelen. För beviljandet och användningen av höjningen av statsandelen kan även ställas andra villkor som hänför sig till kommunens ekonomi. Om planen eller de villkor som ställts inte har iakttagits, kan höjning av statsandelen under de följande åren utebli eller beviljas till nedsatt belopp.

Det belopp som motsvarar de sammanlagda höjningarna av statsandelen enligt prövning dras av från statsandelarna till kommunerna. Minskningen är lika stor per invånare i alla kommuner.

34 §

Utjämning för kostnadsökningen när finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet överförs

Statsandelen för kommunal basservice ökas eller minskas kommunvis med differensen mellan kostnadsandelen för arbetsmarknadsstödet och samfundsskatteintäkten. Till grund för kalkylerna ligger 2013 års uppgifter om beloppet på arbetsmarknadsstödet och 2014 års uppgifter om kommunernas utdelning av samfundsskatteinkomsterna.

Utjämningen av statsandelen för kommunal basservice beräknas så att dess effekter per invånare är lika stora för alla kommuner. När utjämningen beräknas beaktas ökningen av kostnaderna för arbetsmarknadsstöd och av samfundsskatten kommunvis.

35 §

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

Statsandelen till kommunerna ökas med 1,85 euro per invånare i enlighet med den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2014.

Om kommunens skatteinkomster minskar med mer än 1,85 euro per invånare efter den ökning av statsandelen som avses i 1 mom., ökas statsandelen för kommunal basservice med det belopp som fås när 1,85 euro per invånare dras av från minskningen av skatteinkomsterna per invånare. Om kommunens skatteinkomster minskar med mindre än 1,85 euro per invånare, minskas kommunens statsandel med det belopp som fås när minskningen av kommunens skatteinkomster per invånare dras av från 1,85 euro. De sammanlagda årliga ökningarna och minskningarna av statsandelen ska vara lika stora på riksnivå. När ändringen av statsandelen för kommunal basservice beräknas tillämpas beskattningsuppgifterna för 2012 och skattesatsen för 2013 samt invånarantalet vid årsskiftet 2012/2013.

35 §

Beaktande av ändringar av beskattningsgrunder i statsandelen

Statsandelen till kommunerna ökas med 15,31 euro per invånare i enlighet med den minskning av skatteinkomsterna som följer av ändringarna av beskattningsgrunderna vid beskattningen för 2015.

Om kommunens skatteinkomster minskar med mer än 15,31 euro per invånare efter den ökning av statsandelen som avses i 1 mom., ökas statsandelen för kommunal basservice med det belopp som fås när 15,31 euro per invånare dras av från minskningen av skatteinkomsterna per invånare. Om kommunens skatteinkomster minskar med mindre än 15,31 euro per invånare, minskas kommunens statsandel med det belopp som fås när minskningen av kommunens skatteinkomster per invånare dras av från 15,31 euro. De sammanlagda årliga ökningarna och minskningarna av statsandelen ska vara lika stora på riksnivå. När ändringen av statsandelen för kommunal basservice beräknas tillämpas beskattningsuppgifterna för 2013 och skattesatsen för 2014 samt invånarantalet vid årsskiftet 2013/2014.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

35 a §

Ökning av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten

Statsandelen för kommunal basservice ökas med ett belopp på 12,97 euro per invånare, motsvarande intäkterna från avfallsskatten.

36 §

Tidsbegränsade minskningar och ökning av statsandelen till kommunerna

Under 2014—2017 dras från statsandelen för kommunal basservice årligen av 1,57 euro per invånare för finansiering av statens och kommunernas projekt för utveckling av informationsteknik.

 År 2014 dras från statsandelen för kommunal basservice av 0,28 euro per invånare för anslutning av datasystemet för kommunernas räddningsväsende och den prehospitala akutsjukvården till säkerhetsnätet.

År 2014 dras från statsandelen för kommunal basservice av 0,53 euro per invånare för finansiering av systemet för antagning av studerande.

55 §

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

Kommunens kalkylerade kostnader enligt 12—23 § och de bestämningsgrunder som avses i 24 och 25 § fördelas på så sätt att kommunernas statsandel är 29,57 procent (*statsandelsprocent*) och kommunernas självfinansieringsandel 70,43 procent.

Från och med 2010 är statsandelen för nya och mera omfattande statsandelsåligganden 50 procent av de kalkylerade kostnaderna för uppgifterna i fråga.

35 a §

Ökning av statsandelen motsvarande intäkterna från avfallsskatten

Upphävs

36 §

Tidsbegränsade minskningar och ökning av statsandelen till kommunerna

Under 2014—2018 dras från statsandelen för kommunal basservice årligen av 0,89 euro per invånare för finansiering av statens och kommunernas projekt för utveckling av informationsteknik.

Upphävs

 År 2015 dras från statsandelen för kommunal basservice av 0,37 euro per invånare för finansiering av systemet för antagning av studerande.

55 §

Statsandelsprocent och kommunens självfinansieringsandel

Kommunens kalkylerade kostnader enligt 6—13 § fördelas på så sätt att kommunernas statsandel är 25,42 procent (*statsandelsprocent*) och kommunernas självfinansieringsandel 74,58 procent.

Statsandelen för nya och mer omfattande statsandelsåligganden är 100 procent av de kalkylerade kostnaderna för nya och mer omfattande åligganden, om inte åliggandena minskas i motsvarande utsträckning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På uppgifter som hör till denna lags tillämpningsområde och som följer av statsbudgeten för 2015 och lagar som anknyter till den tillämpas 55 § 2 mom. i dess lydelse vid lagens ikraftträdande.

På sådana ersättningar till kommunerna för förlorade skatteinkomster som föranleds av ändringarna i beskattningsgrunderna i beskattningen för 2010—2013 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.